

Пропозиції
Адміністрації Державної прикордонної служби України
щодо проєкту Закону України
«Про систему державного сприяння благодійній діяльності в Україні»
народний депутат України Сергій ГРИВКО
реєстраційний номер 10154 від 16.10.2023
до першого читання

1. Потребує доопрацювання.

2. Незважаючи на заявлене завдання відповідно до визначеної мети законопроєкту, як «сприяння благодійній діяльності в Україні шляхом надання можливості бенефіціарам (військовим частинам, закладам освіти, закладам охорони здоров'я, науковим, культурним, природоохоронним установам та іншим юридичним особам публічного права, метою діяльності яких не є отримання прибутку) додаткового юридичного механізму та водночас практичного інструменту для активного залучення благодійних пожертв, а благодійникам – додаткових гарантій цільового та прозорого використання наданої ними благодійної допомоги», за своїм змістом законопроєкт не містить додаткового юридичного механізму та водночас практичного інструменту для активного залучення благодійних пожертв, а благодійникам – додаткових гарантій цільового та прозорого використання наданої ними благодійної допомоги в частині, що стосується бюджетних установ.

Законопроєкт суперечить ряду положень Бюджетного кодексу України та Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації».

Проєкт Закону передбачає створення розпорядчим актом Міністерства фінансів України державної установи, яка буде юридичною особою публічного права під назвою «Всеукраїнський державний благодійний фонд», що виконуватиме спеціальні функції, пов'язані з адмініструванням процесів у системі державного сприяння благодійній діяльності в Україні, зокрема шляхом організації та забезпечення роботи електронного сервісу Всеукраїнського державного благодійного фонду. Засновником та органом управління зазначеної установи є Міністерство фінансів України, утримання та забезпечення діяльності здійснюватиметься за рахунок Державного бюджету України.

Відповідно до частини дев'ятої статті 13 Бюджетного кодексу України створення позабюджетних фондів органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування та іншими бюджетними установами не допускається. Відкриття позабюджетних рахунків для розміщення бюджетних коштів (включаючи власні надходження бюджетних установ) органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування та іншими бюджетними установами забороняється, крім випадків, передбачених частиною восьмою

статті 16 та частиною другою статті 78 Бюджетного кодексу України, а також крім розміщення закордонними дипломатичними установами України бюджетних коштів на поточних рахунках іноземних банків, розміщення на поточних рахунках у банках державного сектору власних надходжень державних і комунальних закладів фахової передвищої та вищої освіти, наукових установ та закладів культури, отриманих як плата за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, розміщення закладами професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, якщо таким закладам законом надано відповідне право, та розміщення на рахунках банків надходжень, визначених пунктом 1 частини третьої статті 15, пунктом 13 частини третьої статті 29 та пунктом 12 частини першої статті 69-1 цього Кодексу, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до статей 2, 13 Бюджетного кодексу України благодійні внески є складовою частиною спеціального фонду бюджету і становлять власні надходження бюджетних установ. Згідно визначень, зазначених у статті 1 Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації»:

благодійна діяльність – добровільна особиста та/або майнова допомога для досягнення визначених цим Законом цілей, що не передбачає одержання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара;

благодійна організація – юридична особа приватного права, установчі документи якої визначають благодійну діяльність в одній чи кількох сферах, визначених цим Законом, як основну мету її діяльності.

Натомість всупереч вимогам Бюджетного кодексу України та Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» законопроектом пропонується створити позабюджетний фонд розпорядчим актом Міністерства фінансів України, який буде юридичною особою:

не приватного, а публічного права;

наділеною функціями контролю, але не нестиме будь-якої відповідальності за свої дії чи бездіяльність;

створеною не з метою благодійної діяльності;

діяльність якої не відповідає ні цілям, ні сферам благодійної діяльності, що визначені законом;

яка не є суб'єктом благодійної діяльності в розумінні закону;

види діяльності якої не відповідають видам благодійної діяльності, визначеним законом;

утримання та забезпечення діяльності якої здійснюватиметься за рахунок Державного бюджету України.

Адміністрація Державної прикордонної служби України підтримує всі зауваження, що містяться у висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України до законопроекту.

Голова Державної прикордонної
служби України

Сергій ДЕЙНЕКО